

Column

6 Harold

Zesde zintuig

Mijn man Harold heeft een zesde zintuig voor de aspecten van mijn werk waar ik aan twijfel. Ik kan nóg met zoveel overtuiging proberen te beweren dat SPF-muizen net zo gezond zijn als een mens, en dat ze dus een goed model vormen, maar hij voelt haarfijn aan waar mijn overtuiging eindigt en mijn twijfel begint.

Ik ben er van overtuigd dat ik nuttig werk doe. Er zijn genoeg bewijzen dat dierproeven een bijdrage hebben geleverd aan het ontwikkelen van medicijnen. En als er proeven zijn die inmiddels zonder proefdieren kunnen, dan zijn die grotendeels gebaseerd op de kennis die we hebben opgedaan door vroeger goed te kijken naar proefdieren. En er is nog zo veel dat we niet weten... We kunnen nog tientallen jaren nuttige dierproeven doen.

"Vandaag eten we veganistisch," zei Harold. Voor hem geldt de bijdrage die we daarmee leveren aan het milieu even zwaar als de verbetering voor het welzijn van onze landbouwhuisdieren. Hij had een heerlijke eenpansmaaltijd gemaakt met groenten, tapioca-noedels en kipstukjes van de Vegetarische Slager die hij had gemarineerd in teriyakisaus. Het stond in tien minuten op tafel, maar het was heerlijk! "Eten jouw muizen ook vegetarisch?" vroeg hij. Dat was een goede vraag, zeg! En terwijl ik nadacht over het antwoord, stelde hij een vervolgvraag. "Proberen jullie het eten van de muis zo veel mogelijk te laten lijken op het eten van de mens, of juist op dat van de wilde muis? Pindakaas in een klapval!" Ik denk dat mijn muizen vegetarisch eten, maar als iemand zou zeggen dat er vismeel in het voer zit, zou me dat ook niet verbazen.

Maar voor ik antwoord kon geven, was Harold alweer bij zijn volgende vraag. "Krijgen ze ook zo nu en dan een insect, of een stukje vers fruit?" Harold begrijpt niets van standaardisatie. Hoe vaak ik hem al heb gezegd dat we precies genoeg proefdieren gebruiken om een vraag te kunnen beantwoorden, en dat alles wat leidt tot meer variatie de proef kan verstoren... Ik probeer het allang niet meer aan hem uit te leggen. Ik koos een andere ingang.

"Harold, de basis van wetenschap is dat een ander jouw proefresultaten moet kunnen herhalen. " Geïnspireerd door het heerlijke eten dat vast in niets leek op iets wat in Tokyo op tafel kwam, voegde ik toe: "Al zouden we heel precies opschrijven wat we de dieren voeren: hoe zou een lab in Japan onze proef moeten reproduceren als we onze muizen Hollandse Elstars te eten geven?" "Een pinda dan, als beloning als ze iets goed hebben gedaan? Hamka's?" "Nee, Harold, ze krijgen allemaal een standaardbrok waar altijd precies hetzelfde in zit."

“Is dat niet ontzettend saai voor die dieren?”

“Ze weten niet beter!”

Dat was voor Harold geen goed argument.

“Ik geef Nando na een zware dag vaak een bot of een stukje pens. Daar geniet hij zichtbaar van! Jouw muizen worden vast depressief in een kooitje met maar een soort voer. Zo zijn die dieren toch ook niet vergelijkbaar met de mensen met leverziekten waar jij je proeven voor doet? Of met jou en mij? Jij eet toch ook iedere dag wat anders?”

Ik viel stil en Harold, met zijn zesde zintuig, kon mijn gedachten lezen en zelfs hardop uitspreken voor me. “Hoe vaak jij al niet tegen me gezegd hebt dat dat komt door standaardisatie en dat je precies genoeg proefdieren hebt en dat je tekort zou komen als je iets zou veranderen aan de dieren... Maar ik snap het nog steeds niet.”

Dat laatste was tenminste één ding waar we het over eens waren.